

Comunicat de presă

6 septembrie 2012

Proiect de 1,8 milioane de euro pentru combaterea discriminării copiilor

Salvați Copiii și Fundația IKEA sprijină integrarea copiilor romi și a copiilor cu probleme emoționale și de sănătate mintală într-un proiect amplu, desfășurat pe o perioadă de trei ani

Salvați Copiii România, în parteneriat cu Salvați Copiii Suedia și cu Fundația IKEA, va desfășura timp de 3 ani un proiect în valoare de 1.8 milioane de euro, pentru susținerea celor mai vulnerabile categorii de copii în fața stigmatizării și a discriminării - copiii romi, copiii cu tulburări de sănătate mintală, copiii cu suferințe psiho-emoționale sau tulburări comportamentale, precum și pentru combaterea acestor fenomene la nivelul societății.

Proiectul a fost lansat la București, joi, 6 septembrie 2012, la Școala Ion I.C. Brătianu 141, în prezența Ambasadorului Suediei ES DI Anders Bengtécén, a Dnei Elisabeth Dahlin, Președinte Executiv Salvați Copiii Suedia, a DI Cornel Opreșan, country manager IKEA și a Dnei Gabriela Alexandrescu, Președinte Salvați Copiii România.

În cadrul acestei inițiative, Salvați Copiii România va derula acțiuni și soluții novatoare, pentru a răspunde în mod concret la unele din cele mai stringente probleme cu care se confruntă copiii, din cauza stigmatizării și a stereotipurilor. **Vor fi abordate trei mari surse de stigmatizare și de stereotipare negativă din societatea românească: apartenența la etnia romă ca o premisă a eșecului social, bătaia ca formă de educare a copilului, problemele de sănătate mentală ale copilului.**

Astfel, stigmatizarea copiilor romi va fi contracarată prin intervenții în comunitate și atragerea acestora în sistemul educațional, ca prim pas pentru a asigura integrarea lor socială și accesul la oportunități de formare. Stereotipurile legate de educația copiilor prin bătaie, violență verbală sau emoțională – validate încă în mentalul colectiv din România - vor fi contracarate prin metode de parenting pozitiv și prin programe de formare destinate părinților, bunicilor, educatorilor, precum și personalului medical. Stigmatizarea și stereotipurile negative legate de suferințele mentale ale copiilor vor fi combătute prin promovarea unor strategii de politici publice moderne la nivel național, care să permită prevenirea unor situații periculoase pentru copii, precum și tratarea corectă a problemelor cu care aceștia se pot confrunta.

Proiectul va fi însoțit și de o campanie de comunicare și de conștientizare, intitulată "Copiii fără etichetă", menită să atragă atenția asupra răului pe care etichetele negative – stigmatizarea și stereotipurile – îl produc asupra echilibrului emoțional și dezvoltării armonioase ale unui copil, indiferent de statusul său social, precum și să promoveze măsurile pozitive, care pot fi luate pentru a schimba astfel de abordări.

Concret, aproximativ 8.700 de copii și părinții acestora vor beneficia de servicii educaționale și de sănătate, desfășurate în grădinițe estivale pentru romi, înființate de Salvați Copiii și în centre de consiliere pentru copii și părinți. Un număr de 900 de profesioniști în domeniul sănătății și educației publice vor fi instruiți pentru a putea preveni, identifica și interveni în problemele cu care se confruntă copiii victime ale stigmatizării. Un ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor romi va fi distribuit în toată țara celor interesați de acest subiect. Peste 10 milioane de copii și adulți români vor fi informați în legătură cu consecințele negative ale discriminării asupra copiilor vulnerabili și moduri prin care discriminarea poate fi combătută.

Proiectul este implementat de Salvați Copiii România cu asistență tehnică din partea Salvați Copiii Suedia, iar fondurile au fost colectate de IKEA prin intermediul *Campaniei Jucăriilor de Pluș*.

Gabriela Alexandrescu, președinte executiv Salvați Copiii România, a declarat cu această ocazie:

”Avem datoria să trecem dincolo de etichete, stigmatizări și stereotipuri și să ne uităm la copii, așa cum sunt ei cu adevărat. Proiectul nostru va face exact acest lucru prin acțiunile pe care le vom derula în următorii trei ani. Copiii romi nu sunt mai răi sau mai puțin dotați decât copiii dintr-un mediu social înstărit. Ceea ce, în timp, creează diferențe între copii romi și alți copii este lipsa educației. Bătaia nu este ruptă din rai, ci aduce iadul în sufletul unui copil și îl poate condamna pe viață să fie un adult lipsit de echilibru și de forță interioară. Problemele de sănătate mentală ale unui copil pot fi tratate și prevenite. Este important ca părinții, educatorii, cadrele medicale, comunitatea în ansamblul său, decidenții să înțeleagă aceste lucruri și să acționeze, alături de noi”.

Elisabeth Dahlin, președinte Salvați Copiii Suedia și secretar general al Comitetului pentru Colaborarea cu Fundația IKEA declară

”Mulțumită campaniei Jucăriilor de Pluș, clienții și angajații IKEA au produs o schimbare în bine în viața a milioane de copii din întreaga lume. Sprijinul din partea Fundației IKEA a permis organizației Salvați Copiii să ajute cele mai vulnerabile și marginalizate categorii de copii, care altfel nu ar avea acces la educație. Suntem încântați să fim parte a acestei campanii globale.”

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Relevanța proiectului pentru copiii romi

Salvați Copiii va înființa 30 de grădinițe de vară, care vor desfășura programe educaționale pentru copiii romi preșcolari, cu scopul de a reduce diferențele de dezvoltare psiho-educatională între copii, în prima zi de școală. Părinții vor fi implicați în aceste activități pentru a înțelege importanța educației și a școlarizării copiilor. În școlile și grădinițele care înscriu copii romi Salvați Copiii va oferi servicii de consiliere pentru copii. Practica de până acum a SCR arată că acei copii romi care au participat la astfel de grădinițe de vară au avut o rată mai mare de școlarizare.

În condițiile în care romii sunt grupul etnic cel mai expus tratamentelor discriminative, mulți părinți romi aleg să nu își trimită copiii la grădiniță sau la școală. Unul din motivele invocate de părinți este neîncrederea în personalul educațional și frica de practicile discriminative la care sunt supuși copiii lor. Alte motive sunt lipsa serviciilor educaționale în comunitate și lipsa resurselor financiare. Pe termen lung, lipsa educației îi condamnă pe copii la sărăcie, nepermițându-le să intre pe piața muncii în condiții de șanse egale și demnitate. În România, țară cu o populație romă numeroasă, acest lucru va avea un impact economic și social semnificativ.

80% dintre copiii care nu ajung niciodată la școală sunt copii de etnie roma - potrivit *Raportului Național cu privire la includerea copiilor romi în serviciile de educație timpurie* (2010).

31% este procentul copiilor romi care au frecventat învățământul preșcolar în anul școlar 2009 - 2010 (CPARSDR, 2009, *Riscuri și inechități sociale în România*, raport extins, p. 364)

Relevanța proiectului pentru copiii cu probleme de sănătate mentală

La nivel european, unul din cinci copii suferă de o problemă emoțională, de dezvoltare sau comportamentală, iar unul din opt are o tulburare mentală diagnosticabilă clinic.

În România, aproape 20% din copiii (1 milion din cei 4 milioane de copii) prezintă riscul de a dezvolta o tulburare mentală, potrivit datelor publicate de Organizația Mondială a Sănătății. În ciuda acestei situații, în România serviciile de sănătate mintală sunt oferite aproape exclusiv în spitale și clinici de psihiatrie, iar tratamentul constă în principal în medicație. Stigma asociată cu bolile mentale și cu serviciile oferite în aceste unități medicale îi împiedică pe mulți dintre copiii/adolescenții și părinții să apeleze la serviciile de sănătate mentală.

Pe mulți dintre copiii care suferă de o tulburare mentală (ADHD, depresie, anxietate, tulburări de comportament) discriminarea - de către alți copii sau adulți - îi poate afecta mai mult decât boala în sine: stigmatizarea provoacă rușine, duce la izolare și atrage în multe cazuri violența și abuz verbal. Salvați Copiii va oferi servicii alternative de consiliere psihologică pentru copii și părinți pentru a ajuta copiii cu probleme emoționale și de comportament să facă față cerințelor socio-educative. Va oferi de asemenea instruire pentru specialiști în sănătate mintală.

Impactul bătaiei și al abuzului emoțional asupra copilului

Violența fizică și verbală

Violența fizică și verbală asupra copiilor - sau disciplinarea negativă - este încă frecvent utilizată de părinți, fiind uneori o modalitate la îndemână pentru a-și regla propriile stări emoționale (furie, frică). Bătaia și abuzul verbal au însă consecințe negative, atât în ceea ce privește comportamentele imediate, concrete, ale copiilor, cât și în ceea ce privește dezvoltarea psiho-emoțională și evoluția lor pe termen lung.

Consecințe pe termen scurt ale violenței verbale sau fizice

- Recidiva (copilul va repeta comportamentul negativ, care l-a enervat pe adult, în ciuda sancțiunii)
- Apariția comportamentelor de evitare (copilul va evita adultul, pentru a se proteja, sau chiar poate să mintă)
- Comportament impredictibil și problematic (control scăzut al adultului asupra copilului)
- Preluarea prin imitație de către copil a comportamentului negativ al adultului (violență, agresivitate fizică și verbală)

Consecințe pe termen lung asupra dezvoltării psiho-emoționale a copilului

- Afectarea stimei de sine a copilului
- Dezvoltarea sentimentului de frică și lipsă a controlului, în locul sentimentului de responsabilitate pentru propriile acțiuni

Violența emoțională se referă la rejectarea sau negarea valorii unei persoane; înjosirea, ridiculizarea, insultarea, adresarea cu apelative care reduc valoarea și demnitatea unei alte persoane; terorizarea prin inducerea unei frici intense unei alte persoane, intimidarea, constrângerea, amenințarea cu

violența fizică asupra acelei persoane, a apropiaților; izolarea, restricționarea fizică și limitarea libertății; separare și negarea afecțiunii.

Consecințele acestui tip de violență: afectarea stimei de sine, deteriorarea dezvoltării psihice și a interacțiunilor sociale.

La copii, utilizarea violenței emoționale este un mare obstacol în dezvoltarea normală a atenției, inteligenței, memoriei și abilității de a simți și exprima adecvat sentimentele.

Atât la copii, cât și la adulți: retragere socială, anxietate severă, depresie, acuze fizice, evitarea contactului vizual, auto-învinovățire și abuz de substanțe.

Persoane de contact pentru detalii suplimentare:

Oana Marinescu, oana.marinescu@omavision.ro, 0741 278 737

Mirela Feruglio, mirela.feruglio@omavision.ro, 0751 199 002